

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2023 - 6171
Den 29. juni 2023

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 650 (MOF alm. del) stillet 13. juni 2026 efter ønske fra Mail Villadsen (EL).

Spørgsmål nr. 650

"I regeringens nye forslag til at stoppe anvendelse af pesticider i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) fremgår det, at det skal ske gennem frivillige aftaler eller kommunale påbud, hvor lodsejerne, der har jord i BNBO og anvender pesticider, har udsigt til kompensation og erstatning på ekspropriationslignende vilkår. Vil miljøministeren oplyse: 1) Hvor store erstatninger lodsejerne kan forvente at få udbetalt? 2) Om ministeren har tænkt sig at sikre, at økologiske landbrugere, der har jord inden for BNBO, vil kunne modtage samme kompensation som konventionelle jordbrugere?"

Svar

Lodsejere med markarealer i BNBO, der af den pågældende kommune vurderes, at være forureningstruet, kan blive kompenseret for at omlægge til sprøjtefri drift på arealet. Niveaue på erstatning kan afgøres ad to veje 1) i forbindelse med indgåelsen af en frivillig aftale, og 2) i forbindelse med kommunalt påbud om sprøjteforbud.

Ad 1)

En frivillig aftale indgås privatretligt og muliggør at parterne kan skræddersy området og lodsejerens begrænsninger i anvendelsen af området (evt. sprøjtestop og gødskningsstop, mv.). Erstatningen aftales parterne imellem.

Ad 2)

Såfremt lodsejer og vandforsyning ikke kan finde enighed om en frivillig aftale inden for seks måneder forpligtes kommunerne fra medio 2024 til at udstede et påbud om sprøjtestop på de konkrete arealer. I forbindelse med påbuddet giver kommunen et bud på erstatningen til den berørte lodsejer. Hvis der ikke kan findes enighed om erstatningen imellem lodsejer og kommune vil taksationsmyndighederne vurdere og bestemme erstatningen. Miljøministeriet har i udarbejdelsen af forslaget taget udgangspunkt i en rapport udarbejdet af Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi på Københavns Universitet omhandlende 'Overvejelser om kompensationsniveauer for arealer pålagt en servitut om pesticidfri dyrkning inden for boringsnære beskyttelsesområder'. Med afsæt i denne rapport vurderes det, at kompensationen i gennemsnit årligt vil udgøre ca. 1.575 kr. per ha.

Som udgangspunkt vil et økologisk landbrug ikke skabe risiko for forurening af grundvandet, hvorfor kommunerne følgelig ikke vil kategorisere det givne markareal som en forureningstrussel. Der vil derfor, som udgangspunkt, ikke være behov for hverken frivillig aftale eller påbud om sprøjtestop. Ifm. en evt. fremtidig omlægning af markarealet til konventionel drift, kan det på ny blive nødvendigt med en frivillig aftale eller et kommunalt påbud om sprøjtestop. Hvis en økologisk avler modtager erstatning for ikke at bruge sprøjtemidler, kan der ikke samtidigt gives økologi støtte.

Magnus Heunicke

/

Lea Frimann Hansen